

Salaspils vēstīš

Nr. I - 1996. gada 17. maijs

cena 10 santimi

NUMURĀ:

- kāpēc Salaspilī nav siltā ūdens? ➡ 2.lpp.
- jaunās katoļu baznīcas celtniecība ➡ 3.lpp.
- Daugava vecmeistarū gleznās; šautriņu mešana; vīrietis iedzer sālsskābi ➡ 4.lpp.

LAI AVĪZE BŪTU DIALOGS!

Kāpēc Salaspils pilsētas dome ir nolēmusi izdot savu avīzi? Tāpēc, lai cilvēki saņemtu oficiālu informāciju par domes darbu un to, kas notiek mūsu budžeta iestādēs. Bez avīzes starpniecības arī mums, deputātiem, nav iespējas pateikt cilvēkiem, ka nevaram visu savest kārtībā uzreiz - pat ne pilsētas teritoriju! Arī es redzu pagriezienā uz Doles muzeju nojauktu bijušo ēdnīcu, un zinu, ka man ir jāatrod ierēdnis, kurš pie šīs ēdnīcas pēdējā saimnieka noskaidrotu, kāpēc gruveši nav aizvesti. Mēs izdarijām labu darbu - salikām konteinerus, bet es redzu, ka tie regulāri netiek iztukšoti. Kāpēc mūsu sanitārais ārsts nesoda firmu, ar kuru noslēgts ligums par atkritumu izvešanu? - Tie ir tikai divi piemēri no daudziem. Es domāju, ka tieši avīze varētu būt palīgs mūsu vides un cilvēku sakārtošanai.

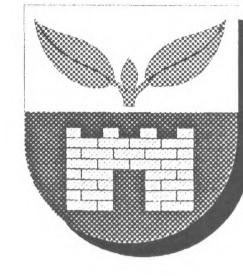
Cilvēkiem ir jāzina, kas notiek pilsētā. Man ir radies jauns hobījs - kolekcionēju baumas. Bet es arī saprotu, kāpēc tās rodas - tāpēc, ka cilvēkiem trūkst informācijas. Nesen laikrakstā *Rīgas Balss* parādījās anonīms jautājums: - "Cik Putniņš ir samaksājis *Rīgas Aprīņķa Avīzes* žurnālistiem par priekšvēlēšanu kampaņu?" Ko šis anonīmais autors nezināja? Ja viņš regulāri lasītu minēto laikrakstu, zinātu, ka jau divus gadus notiek pašvaldību vadītāju semināri - katrai reizi citā pagastā un, ka pirms katras šādas tikšanās "RAA" žurnālisti gatavo speciālu avīzes numuru, veltītu tikai šim pagastam vai pilsētai. Un šoreiz - Salaspilī. Es iestājos arī par godīgumu. Godīgs cilvēks atnāk vai piezvana un saka: - "Es esmu *Jānis Krūmiņš* un man ir pretenzijas pret to, kā jūs risināt tādu un tādu jautājumu!" Savukārt es pasaku, vai mēs to varam atrisināt citādi, vai arī - kāpēc mēs to nevaram atrisināt vispār. Vai arī atklāti atzīstos: - "Atvainojiet, par šo jautājumu mēs nebijām domājuši. Paldies, ka pateicāt!" Es uzskatu, ka tā būtu jārisina kopīgās problēmas.

Avīze - tas ir legāls, populārs informācijas avots iedzīvotājiem. Un pats augstākais avīzes sasniegums būtu, ja tā kļūs par dialogu starp domi un iedzīvotājiem. Aicinu jūs izteikt savas domas par jebkuru problēmu, bet, lūdzu, sekojošā veidā: ja sakāt vai rakstāt, ka, piemēram, pašvaldības policija ir slikta, tad uzrakstiet, KAS ir slikta un KĀ jūs to atrisinātu. Ja jūs sakāt, ka ir nepareizi sadalīt budžets, tad paņemiet budžeta plānu un pasakiet, kā labāk sadalīt naudu - kam to atņemt un, kam - pielikt. Piedāvājiet, lūdzu, savus argumentus un risinājumus! Nākot klajā laikraksta *Salaspils Vēstīš* pirmajam numuram, es jūs aicinu uz šāda veida diskusijām. □

Salaspils pilsētas domes priekšsēdētājs
Juris PUTNIŅŠ

Olaines pilsētas mērs Ojārs Kienkas (no kreisās) un Mārupes pagasta galva Mārtiņš Bojārs.

SALASPILS PILSĒTAS AR LAUKU TERITORIJU DOMES IZDEVUMS

LABDIEN!

Jūsu priekšā ir jaunā Salaspils avīze. Arī turpmākajos numuros tās saturs izkārtojums būs aptuveni šāds (protams, dzīve neizbēgami ienesis savas korekcijas): pirmajā lappusē - domes ziņas, t.i. administratīva rakstura materiāli. Šeit tiks publicēti svarīgākie domes lēmmumi, kurus nepieciešams zināt Salaspils iedzīvotājiem, kā arī deputāti stāstīs par darbiem viņiem uzticētajos *lauciņos* - piemēram, aktualitātes finansu, izglītības un kultūras, pilsētas labiekārtošanas, sociālo un veselības aprūpes u.c. komitejās.

Otrajā lappusē centīsimies rakstīt par dažādām tēmām - saimnieciskām, sadzīviskām, sociālām - saistībā ar tām iestādēm un organizācijām, kas atrodas un darbojas mūsu pilsētā. Piemēram, nākamajā

numurā stāstīsim par Valsts mežzinātnes institūtu *Silava*, kuram 3. maijā tika svinēta ievērības cienīga jubileja - 50 gadi kopš tā dibināšanas - un, reizē ar svētku datumu, jūs uzzināsiet, kas *Silavā* notiek pašlaik. Redakcijas portfeli jau atrodas arī intervija ar Salaspils municipālās policijas priekšnieku Dzintaru Strožu.

Trešā lappuse būs kultūrizglītojoša rakstura, kurā rakstīsim gan par Salaspils vēsturi, gan iepazīstīnāsim viens otru ar mums pašiem - stāstīsim par salaspiliešiem, kuru vārdi ir pazīstami ne tikai mūsu pilsētā, ne tikai Latvijā, bet arī citur pasaule (varbūt mēs nemaz nezinām visus šos cilvēkus?!); par Salaspilī populāriem un varbūt pat jau par leģendāriem cilvēkiem mūsu vidū; par jauniem un daudzsolosiem salaspiliešiem un vienkārši interesantiem cilvēkiem. Varbūt kāds no viņiem dzīvo jums

kaimiņos? Nekautrējieties - rakstiet vai zvaniet uz redakciju un stāstiet!

Ceturtais lappusē, kā jau visās avīzēs parasts - reklāmas, dažādi pažīnojumi un sludinājumi. Arī - kultūras afiša, policijas, palīdzības dienesta un tirgus ziņas. Ja jūs gribat pārdot govi vai pirkst helikopteri, vai apsveikt draugu, kurš dzīvo Salaspils citā galā, dzīšanas dienā, vai meklējat cilvēku, kurš varētu pastaigāties ar jūsu sunīti, kamēr pats esat darbā - par visu to rakstiet jaunajām *Salaspils Vēstīš*!

Aicinājums visiem salaspiliešiem: ja jums ir kas sakāms visiem pilsētas iedzīvotājiem, tad dariet to mums zināmu! Redakcijas tālrunis - 42884, adrese - Līvzemes ielā 8, Salaspils Domes ēkā. □

Redakcija

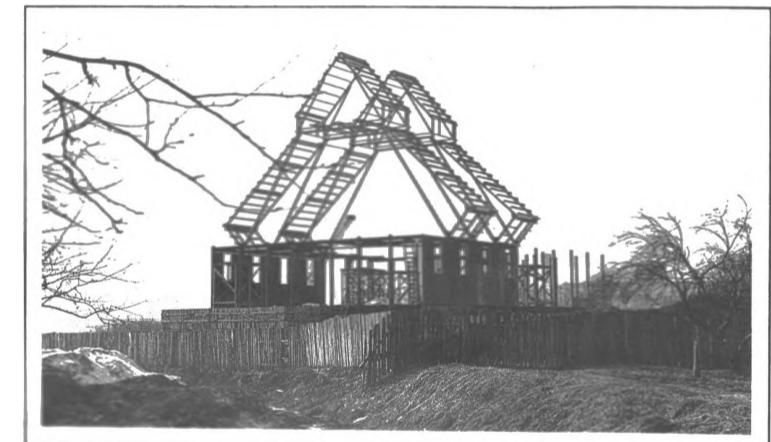
PILSĒTA, AR KURU SALĪDZINĀTIES

26. aprīlī Salaspili bija sabraukusi Rīgas rajona pagastu un pilsētu pašvaldību vadītāji, lai iepazītos ar mūsu domes darbu, lai apskatītu pašu Salaspili. Šādas tikšanās pilsētu un pagastu *galvām* Rīgas rajonā jau ir kļuvušas par tradīciju - tā vietā, lai piecas stundas sēdētu telpā un debatētu, viņi katru mēnesi satiekas citos ciemos, pārrunā problēmas, dalās pieredzē. Kā apgalvoja Mārupes pagasta padomes priekšsēdētājs Māruņš Bojārs. "Šīs tikšanās, pirmkārt, iepazīstina ar viņi, kurā citkārt mēs nemaz nebūtu nonākuši un, otrkārt, rada iespēju salīdzināt - kā ir kaimiņmājā un kā - manā. Šī salīdzināšana daudz palīdz. Un vienmēr šīs tikšanās dod kādu emocionālu lādiņu vai izziņas materiālu, kas noteikti noder darbā."

Salaspilī viesi tika iepazīstināti ar pilsētas domi, Rīgas HESu un Botānisko dārzu, kultūras namā *Rīgava* noskatījās bērnu deju kollektīva *Sienāzītis* uzvedumu *Disneylandu*, apskatījās bērnudārzus *Saulīte* un *Atvāsīte*, jauno tirgu un pieminekli *Ako*, kafijas pauzi ieturēja maznodrošināto ēdnīcā, bet pusdienas - domes jaunajā kafejnīcā. Mums pašiem ikdienā droši vien šķiet - nu, kas gan tāds te, Salaspilī, ir ipašs? Un ko gan te rādīt viesiem, kuri varbūt dzīvo daudz skaistākās vietas? Bet, izrādās, ka tie, kuri dzīvo tur, kur ir labāk, domā citādi.

Olaines pilsētas domes priekšsēdētājs Ojārs KIENKAS:

- Šīs tikšanās reizes ir viens vie-

Visvairāk pagastviri priecājās par mūsu jauno baznīcu.

Juris Putniņš iepazīstina kolēgus ar savu pilsētu.

nīgs ieguvums. Mēs iepazīstām savu rajonu, redzam katrā pagastā vai pilsētā to, ko katrs vietējais iedzīvotājs, vietējā vadība uzskata par svarīgāko, nopietnāko un citiem rādāmo. Visvairāk man patika, ka visur mēs redzējām jaunās paaudzes - bērnudārzu, skolu un mūzikas skolu audzēķu - spējas. Ievēroju, ka jūs ļoti daudz strādājat pie sadzives vides sakārtošanas. No tiem pagastiem, kuros esam bijuši, Salaspils šajā jomā ir darī-

jusi visvairāk. Olaine ir daudz smagāks stāvoklis. Es negribu slāvēt veco, bet jums bija arī tā laime, ka padomju laikā Salaspili būvēja Enerģētikas ministrija, kura bija bagāta un visvairāk domāja par saviem cilvēkiem. Olaini cēla daudz ilgāk, bet mums nav ne sava kultūras nama, pat ne izpildkomitejas ēkas.

Salaspilī man šodien patika vēl divas lietas. Pirmā - ka jūs strādājat

pie normāla tirgus iekārtošanas, otrs - esat sākuši domāt par cilvēka ētisko un estētisko audzināšanu. Baznīcas celtniecība, manuprāt, liecina par šodien visvairāk vajadzīgo cilvēka išpašbu atdzimšanu.

Ropažu pagasta domes priekšsēdētājs Antons CIBULSKIS:

- Pēc šīs tikšanās droši vien vairāk domāsim par kultūru, kaut, ja rēķina procentuāli, mēs kultūrai piešķiram pat vairāk nekā jūs - 9% no kopējā gada budžeta. Vēl patika

sociālās aprūpes darbs. Šķiet, ka Salaspils būs sakopta pilsēta. Atceros, pirms daudziem gadiem, kad trenējos Ogrē, bet uz treniņiem braucām uz Salaspils 2. vidusskolu, pilsēta likās diezgan padrūma. Tagad tā izskatās tīri glīta.

Allažu pagasta domes priekšsēdētājs Verners BĒRZINŠ:

- Esmu 10 gadus nostrādājis Fizikas institūtu un šodien, braucot tam garām, man bija sāpīgi skatīties, ka lielais korpusss stāv tukšs,

laukumi - tukši, viss zinātniskais darbs - sagrauts...

Kas ir mainījies pa šiem gadiem? Jūs esat paņēmuši to labo, kas bija sociālismā - par bērniem domājat (fantastiskais bērnudārzs *Atvasīte!*), par viņu izglītību. Tikko biju Somijā, skatījos, kā tur tās liecas notiek. Un ziniet - pie mums darbs ar bērniem notiek uz daudz augstākā līmenī! Paldies Dievam, ka jums izdodas nesagraut to labo vecajā, ko mēs visi nezin kāpēc cenšamies izdarīt.

Jau pieminētais Mārtiņš BOJĀRS no Mārupes:

- Salaspilī man šķita interesanta veco ļaužu aprūpe, finansiālā palīdzība maznodrošinātajiem. Mārupē arī notiek šis darbs, taču mani vienmēr nodarbina doma - kur ķemt naudu? Kur Salaspils nem naudu? Izrādās, ka darbavietu meklēšana ir pamats tam, lai pagasts būtu finansiāli spēcīgs, lai varētu šādu palīdzību sniegt. Vēl bērnudārzu sakārtotība. Un doma, ka izglītībai, it sevišķi bērnudārzu

attīstībai, kas taču ir pamats bērna sagatavošanā skolai, dzīvei, vajag veltīt lielus līdzekļus. Šeit es radu apstiprinājumu arī mūsu izvēlētajam ceļam. Ja kādreiz man Salaspils asociējās ar memoriālu, atomreaktoru, lielu šoseju un dzelzceļu, un Rīgas HESu, tad pēc šodienas apciemojuma man tā šķiet viena interesanta, attīstīties spējīga vieta. Būs ar ko salidzināties. □

Inga REČA

PROBLĒMA

JAUNO KATLU MĀJU CELS "ORIONS"

Maija sākumā noslēdzās Salaspils domes izsludinātais konkursss par jaunās katlu mājas celtniecību. Konkursā bija pieteikušās desmit celtniecības firmas - piemēram, *Kurzemes celtnieks, a/s Siguldas būvmeistars*, un dažas no tām piedāvāja pat vairākus projektus. Pārliecinoši (septiņiem deputātiem balsojot "par") uzvarēja SIA *Orions* no Ogres. Viņu piedāvātās angārtipa celtnes uzstādišana izmaksā 60 tūkstošus latu, turklāt pats angārs jau atrodas firmas noliktavās un tas nozīmē, ka celtniecības darbi varēs sākties jau jūnijā. SIA *Orions* katlu māju plāno uzcelt 70 dienu laikā.

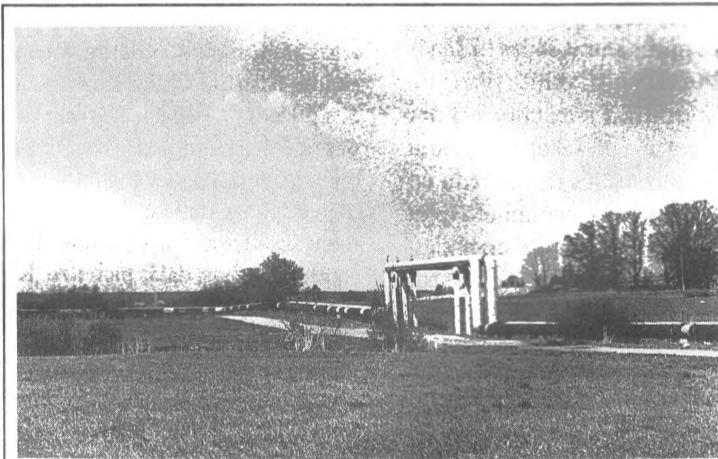
KĀPĒC SALASPILĪ NAV SILTĀ ŪDENS jeb VAI MUMS VAJAG SAVU KATLU MĀJU?

Šķiet, ka šī jautājuma pirmā puse ir tā, kas šobrīd visvairāk nodarbina mūsu pilsētas iedzīvotāju prātus. Ar šo problēmu esam kļuvuši slaveni visā valstī - pat *Panorāma rāda Salaspili kā vienu no grēkājiem, pret kuru Latvenergo lieto savas monopoliista privileģētās sankcijas - pažiņo Latvijai, ka Salaspils pilsēta ir parādā Latvenergo 1 miljonu latu, un tāpēc viņi atslēdz silto ūdeni. Skaidrs, ka daļa iedzīvotāju - tie, kuri, savelkot ciešāk jostas, tomēr maksā dzivokļa ires maksu, ir neapmierināti: mēs maksājam, bet kur tad paliek tā nauda? Ari to parādnieku saraksti nemaz nav tik gari, lai, visus ciparus saskaitot, galā iznāktu tik milzīga summa! Kāpēc pašvaldība neko nedara? Vai pilsētai ir saimnieks vai nav?! Ar šādiem jautājumiem arī pilsētas dome tiek "bombardēta" ik dienu. Kāpēc tad nav siltā ūdens, kā pašvaldība domā šo problēmu atrisināt? Uz šiem jautājumiem atbild pilsētas domes priekšsēdētājs Juris PUTNINS:*

- Sāksim visu pēc kārtas. Tātad, 18. aprīlī no valsts a/s *Latvenergo* uz Salaspils pašvaldību atnāca fakss: vai nu jūs divu dienu laikā samaksāsit 250 tūkstošus latu pārādu no kopējās parādu summas, kas ir viens miljons latu, vai arī 19. aprīlī mēs atslēgsim siltuma padevi pilsētai. Atbildējām, ka nevaram apsolīt samaksāt šo summu, jo tās daudz NEKAD mūsu kontā nav - kad nauda ienāk, tiek samaksātas algas budžeta iestādes, komunālie pakalpojumi un citi neatliekamie maksājumi. Pilsētas dome šajā situācijā varēja pieņemt tikai vienu lēmumu - piekrīt, lai karstā ūdens

padevi atslēdz. Kas notiks tālāk? Pieņemsim, ka pilsētas dome no budžeta maksātu kaut vair par to siltumu, kuru piegādātu konkrēti šodien (t.i. 2 tūkstošus latu dienā jeb 60 tūkstošus latu mēnesi). Bet - tieši tik daudz maksā jaunas katlu mājas ēkas celtniecība! Un tāpēc Salaspils deputāti uzņēmās atbildību nevis kārtējo reizi *lāpities*, bet atrisināt problēmu reizi par visām reizēm - BŪVĒT SALASPILĪ PAŠIEM SAVU KATLU MĀJU. Bez šaubām, katlu mājai ir nepieciešamas jaunas, modernas iekārtas, kas izmaksā daudz vairāk nekā ēka. Visu pagājušo ziemu tika meklēti pieņemamākie varianti, izbūvēts gāzes vads līdz katlu mājai, sagatavots obligāciju emisijas prospekts, veiktas ekspertīzes, līdz apstājāmies pie austriešu firmas *Tetracon* piedāvātās produkcijas. Te atkal viena problēma - kur lai pašvaldība ķemt naudu šo iekārtu iegādei? Varētu paņemt kredītu... Tikai - neiedomājams paradoxs: Ministru kabinetam jau 1994. gadā vajadzēja izstrādāt noteikumus pēc kādiem var kredītēt pašvaldības, bet vēl līdz šim brīdim tas nav izdarīts! Neredzot citas iespējas un uzskatot siltā ūdens un pilsētas apkures jaujumu par primāro, deputāti sadalīja šī gada budžetu tā, ka atrada līdzekļus (protams, ierobežojot citas tikpat neatliekamas vajadzības), lai varētu pārskaitīt jau vismaz pirmo iemaksu par katlu mājas iekārtām. Es ļoti gribētu likt visiem Salaspils iedzīvotājiem pie sirds - novērtējet situāciju, jo mēs, deputāti, varam paredzēt, kas notiks, ja jaunajā apkures sezonā atkal tiks slēgts līgums ar *Latvenergo* par siltumpiegādi! Jā, jūs pieņemt kūdis, lai jūs pieprasāt karsto ūdeni, jo patiesībā tā taču ir

normāla prasība. Karsto ūdeni nav kur likt arī *TECam*, jo tas galā ir elektroenerģijas ražošanas pāpildprodukts. Otrkārt - *Latvenergo* saņem gada laikā 1,5 miljonus latu.

Sis karstā ūdens caurules ir divas reizes lielākas, nekā vispār būtu nepieciešams pilsētas apsildīšanai.

Un, tā vietā, lai kopīgi risinātu šo problēmu, iznāk tā, ka gigakalorijas izmaksas mums ir vislielākā Latvijā, jo šīs nelaimīgās, Padomju Latvijas laikā uzliktās caurules ir 2 reizes lielākas nekā pilsētai vispār būtu nepieciešams! Un šā brīža situācija ir tāda, ka 314 tūkstošus latu gadā vienkārši izmetam laukā - mēs sildām āra gaisu! Bet, kas par to maksā? Protams, iedzīvotāji! Un tieši tāpēc pašvaldība nepielauj pat domu, ka, uzsākot šo apkures sezonu, mums nebūtu savas katlu mājas. Ja paliksim pieslēgti pie *TECa*, tad es paredzu, ka siltā ūdens un apkures noteikti nebūs! Un nebūs tāpēc, ka valdība jau nepalielinās algas un neradīs priekšnoteikumus, tam, ka cilvēki nopelnītu tik daudz, lai par šo siltumu varētu samaksāt. Arī te tas *suns ir apraksts*. Diemžēl dzīve pierāda, ka komunālie maksājumi fantastiski pieaug, īpaši monopolu - telefon-

Kāpēc? Tāpēc, ka valdība ir noteikusi šīs maksas griestus, kas nesedz visus namu pārvaldes izdevumus - ne maksu par gāzi, ne elektrību koplietošanas telpās un iekšpagalmos, ne konteineru izvešanu, ne sētnieku algošanu. Un, lai šos izdevumus apmaksātu, namu pārvalde ir spiesta ķemt no siltuma naudas. Tikai mēnesi Salaspils domē darbojas jaunā norēķinu sistēma, kad maksā par siltumenerģiju tiek atšķirta no cītiem komunālajiem pakalpojumiem un nonāk tieši domes norēķinu kontā, apejot namu pārvaldes. Es domāju, ka šī sistēma katastrofālī skārs namu pārvaldes, arī iedzīvotāji to sajutīs diezgan asi. Ja *Latvenergo* ziemas periodā nevar atļauties atslēgt siltumu, (kaut siltumtrase pieder pašvaldībai, viņi tomēr nevar atļauties to saslādēt), *Latvijas gāze* gan ne mīkli nešauboties aizgriezīs gāzes padeves krānu un gāzes nebūs! Tas

pats notiks ar elektroenerģiju - pamēģiniet neapmaksāt kāpņu telpu un pagrabu apgaismojumu - visai mājai vienkārši atslēgs elektrību! Tādēļ jau namu pārvaldes ir spiestas manipulēt ar naudu - ne jau dārgas mašīnas vai greznas mēbeles viņi pērk! Dzīrdēju, ka Rīgā tā dažviet darot...

Sai problēmai, manuprāt, risinājums ir tikai viens - **nedrikst noteikt griestus ires maksai**. Ja jūs gribat dzīvot labiekārtotā mājā, kurā ir ieguldīts daudz līdzekļu, un tā atrodas ģeogrāfiski visizdevīgākajā vietā pilsētā, tad, ja vien jūs spējat maksāt, nav nekas nenormāls, ja ires maksa ir 5 reizes lielāka nekā pilsētas nomalē. Ir jāpieņem tādi lēmumi, kas atļauj pašvaldībai savā teritorijā noteikt ires maksu. Jo, ja jūs esat tiesīgs man, kā namu pārvaldniekiem, kliegt virsū, ka nav izvesti konteineri, bet man nav tiesību no jums pieprasīt tāk, cik šīs pakalpojums patiesībā maksā, tad tā ir *spēle vienos vārtos*. Bet te uzreiz rodas arī cita problēma. Var jau valdība pieņemt lēmumu atļaut pašvaldībai noteikt ires maksu kaut vā 25 latus par kvadrātmētru. Bet tad tai būtu jāuzņemas atbildība par to, lai cilvēki naudā saņemtu *REĀLU* iztikas minimumu. Nu kā var būt tā, ka pensija ir 30 lati, bet vienīstaba dzīvokļa iresmaksa - 35 lati?! Es brīnos, kā cilvēki spēj izdzīvot un tomēr samaksāt komunālos maksājumus, taču nebrīnos, ka viņiem jārokas pa Rumbulas izgāztuvu...

Enerģētikas krīzes problēma ir visā Latvijā. Kam šīs problēmas jārisina? Kurš man var pateikt, kāpēc vēl ir paaugstināti elektroenerģijas tarifi? Vai ūdens Dauvāvā ir kļuvis dārgāks? Kas notiks, ja panems kredītu, kad *tecos* un *hesos* uzsāks grandiozās rekonstrukcijas? Gribētos, lai katrs salaspilietis saprastu vēl šo: **domes budžeta līdzekļi - tie ir mūsu bērnudārzi, kultūras namī, vidusskolas un Mākslu skola, poliklinika, pilsētas transports, sporta komplekss, pensionāru pabalsti. Domes deputāti vienbalsīgi nobalsoja, ka ar šo naudu nedrikst segt iedzīvotāju un firmu nenomaksātos rēķinus** par komunālajiem pakalpojumiem. Bet dome ir juridiski atbildīga par iedzīvotāju un firmu parādiem, jo *TEC-2* atteicās dot siltumu 1995./96. gada apkures sezonā, ja dome nepirkis siltumu *VISAS* pilsētas vajadzībām. Bet tieši domes budžeta iestādes nav parādā *Latvenergo* nevienu santīmu! □

PIRMĀ MISE - ŠOGAD ZIEMSVĒTKOS!

Domāju, ka ikviens, kurš mēro ceļu pa Rīgas ielu, būs pamānījis, ka celtne, kas tiek būvēta vecajā ābeļdārzā, top neticamos ātrumos (mums, kuri esam pieraduši pie citiem celtniecības tempiem...) Un droši vien nebūs neviens salaspilieša, kurš neziniņātu, ka šeit top dievnams. Bet, iespējams, nebūs daudz cilvēku, kuri zina, ka šeit tiek būvēta Romas katoļu Salaspils SVĒTĀS MARIJAS ROŽUKROŅA BAZNICA.

Taču - kam isti pieder ideja par jaunas baznīcas celšanu un kā pašreiz norisinās būvniecības darbi, raksta autore devās uzziņāt pie cilvēkiem, kuri ir saistīti ar šo projektu: Salaspils katoļu draudzes priekšnieka Bonifacijā Kivkucāna, pilsētas domes priekšsēdētāja Jura Putniņa un pilsētas plānotājas, arhitektes Laimas Baltiņas.

SĀKUMS

Salaspils katoļu draudzes dievkalpojumi pilsētas domes telpās noteik jau ceturto gadu, bet pati draudze tika reģistrēta tikai 1994. gadā. Tad arī radās doma par savas baznīcas celtniecību. Jāpiebilst, ka Salaspili nekad nav bijusi katoļu baznīca, - luterānu dievnama drupas vēl tagad var redzēt Daugavmalā, bet uz pareizticīgo baznīcas pamatiem ir uzbūvēta Salaspils 1. vidusskola.

Šobrid katoļu draudzē ir reģistrēti aptuveni 1000 cilvēku, - uz dievkalpojumiem regulāri nākot ap simt, divsimt ticīgo (gan katoļu, gan luterānu dievkalpojumi šobrid notiek laulību reģistrācijas zālē. Bet pareizticīgajiem - kultūras nāmā *Enerģētikis*). Un, lai arī laulību ceremoniju zāle patiesīm ir ļoti skaista - arhībiskaps Pujāts pat izteicies: ja vien šī telpa būtu lielāka, no jauna baznīcu nemaz nevajadzētu celt...

Kivkucāna kungs atzīst, ka pilsētas dome draudzei nāk pretim arī citos jautājumos - neiem maksu ne par telpu izmantošanu, ne elektrību, ne ērģelēm. "Man personiski, un tāda ir arī pašvaldības nostāja, šķiet mazliet dīvaini ķemt nomas maksu no baznīcas. Jo mēs taču labi zinām, ka, lai arī toreiz tās nesauc par pašvaldībām, bet izpildkomitejām, bet tās bija iestādes, kuras palīdzēja iznīcināt baznīcas. Labi, tie nebija konkreti mēs, bet bet mēs taču dzīvojam šajā viē un to zinājām. Es jūtu morālu atbildību. Un nevajadzētu domāt, ka zāles nodošana draudžu darbībai, būtu upuris vai kaut kas tamlīdzīgs no domes puses. Nebūt ne, jo šīs telpas ir brīvas un mēs esam priecīgi, ka šajā lielajā domes ēkā ir dzīviba - šeit darbojas koris, divas draudzes, notiek laulību ceremonijas. Personiski es pat teiku - kādreiz, kad baznīcas ēka būs uzcelta, mums pat varbūt kaut kā pietrūks..." tādas ir Jura Putniņa domas.

Svetas Marijas Rožukroņa baznīcas altārglezna.

KROGU MUMS IR DAUDZ, BAZNĪCAS - NEVIENAS!

J. Putniņš: "Pašvaldība daudz dara pilsētas labiekārtošanā - arī šogad šim mērķim deputāti piešķira 170 tūkstoši latu, bet visi mēs atbalstām uzskatu, ka galvenais ir sakārtot vidi un tikai tad var gaidīt pārmaiņas arī cilvēka domāšanā. Bet sakārtota vide jau nav tikai apkārtnes labiekārtošana - tā ir garīgā un materiālā līdzvars. Protams, šo līdzvaru nevar panākt uzreiz, ir jāpaaiesta laikam, man patīk vārdi - *ir jānotiek procesam*. Mums visiem ir ārkārtīgi sabojāta domāšana - mēs pārveram kaut kur noklausītu frāzi un pasniedzam to kā vissvētāko patiesību. Bet tikai tad, kad cilvēks sāks patstāvīgi domāt un izteikt savu viedokli, tad pienāks tas brīdis, kad arī visā Latvijā notiks grandiozas pārmaiņas. Bet tikmēr, kamēr cilvēks operēs ar noklausītām, bet sevī nepārdzīvotām frāzēm, nekas no jauna neveidošies.

Mēs uzskatām, un tāds ir mūsu deputātu mēkis, ka katram cilvēkam, kurš dzīvo Salaspilī, ir jābūt iespējai sevi izteikt. Ja jums patīk dziedāt, dejot, gleznot, - ir jābūt vietai, kur to darīt. Ja grībat atpūsties, paklausīties mūziku - ir jābūt arī šai iespējai. Un, ja jūsu sirds aicina iet baznīcā - arī tai ir jābūt. Bet visām šīm vietām ir jābūt estētiskām, skaisti noformētām. Bet, kurp doties - uz krogu, vai baznīcu, - lai katrs izvēlas pats. Tikai, ja kafejnīcu mums ir daudz, tad baznīcas Salaspili nav nevienas! Kaut patiesībā tā gluži nevarētu teikt, jo baznīca jau nav tikai mūri - baznīca ir cilvēki. Bet, protams, tā ir arī ēka, interjers - tas viss, kas uz cilvēku iedarbojas."

KONKURSĀ VINNĒ LAIKMETĪGUMS

1995. gada pavasarī tika izsludināts baznīcas ēkas maketu konkurss. "Atsaucība bija necerēti liela - tika iesniegti 13 maketi, - nemot vērā to, ka konkursa noteikumi bija diezgan neizdevīgi - prēmijas netika piešķirtas, vienīgā balva - projekta pasūtījums - tiek vienīgi uzvarētājam," stāsta arhitekte Laima Baltiņa. Konkurss noslēdzās pagājušā gada jūlijā un to vinnēja projektēšanas birojs GRAF-X Rutas Krūzkopas vadībā. Ar ko tam izdevās iekarojti žūrijas "sirdi"? **L. Baltiņa:** "Žūriju apmierināja visa ģenerālā plāna risinājums. Arī pati celtne ir veiksmīgs vecā un jaunā apvienojums -

Baznīcas ēkas makets, kas darba gaitā ir piedzīvojis nelielas, bet tomēr - izmaiņas.

liotēka, pieņemšanas telpas, Svētdienas skola un citas palīgtelpas."

Par dievnama apkārtnes apzaļumošanu tiek risinātas sarunas ar Botānisko dāru.

SKAISTĀKĀ CELTNE SALASPILĪ. FINANSES UN CELTNIECĪBA

B. Kivkucāns: "Projekta izstrādāšanu finansē Salaspils dome un tā summa ir 10 tūkstoši latu, bet galvenais pasūtītājs un celtniecības finansētājs ir Romas katoļu kūrija. Pēc tāmes baznīcas celtniecība izmaksātā apmēram pusmiljonu latu, bet vairāk par 100 tūkstošiem mēs noteikti nedabūsim. Esam atraduši arī finansētāju - 50% apmaksās *Bonifacijā fonds* no Vācijas, kas ir dibināts 1860. gadā un palīdz katoļu baznīcu celtniecībā visā pasaule. Šobrid jau ir sagādāti 80% no celtniecības materiāliem.

Jāpiebilst, ka mēs strādājam ar vismodernākajiem materiāliem, bet tas nenozīmē, ka tie ir visdārgākie, jo meklējam iespējas tos iegādāties bez starpniekiem. Celtnieki arī strādāja visu ziemu - ja nebija uz būves, tad angārā metināja metāla konstrukcijas. Un, ja celtniecības tempi būs tādi kā pašlaik, tad uz Ziemsvētkiem jau varēs celebrēt pirmo misi!"

Baznīcā jau ir iegādāts zvans. Tas sver vienu tonnu un 360 kg. Pati baznīcas ēka būs 32 m gara un 16 m augsta. Un pilnīgi iespējams, ka tā būs skaistākā celtne Salaspili.

VAI PILSĒTAS MĒRS DZIEDĀS ARĪ SALASPILIS BAZNĪCĀ?

J. Putniņš: "Es domāju tā - ne

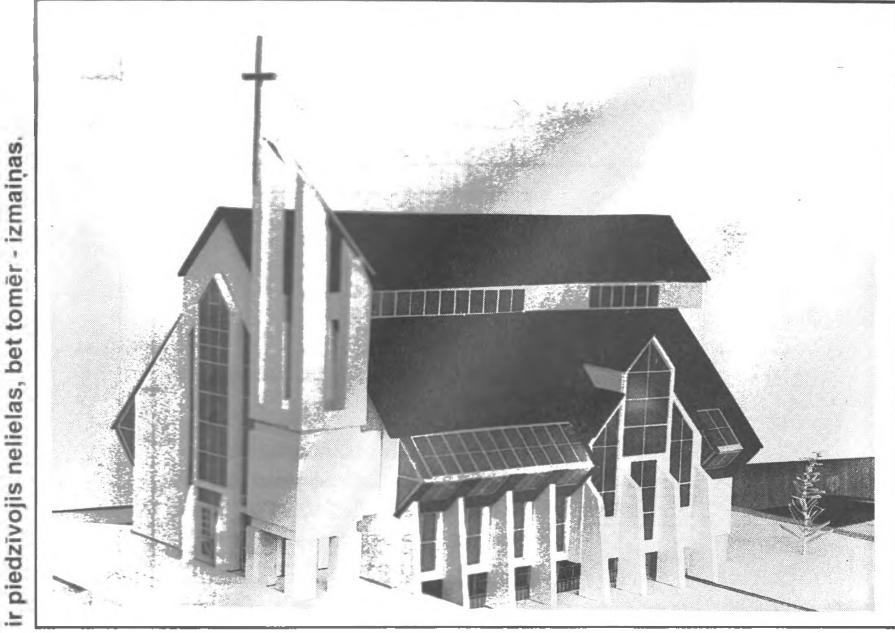
pilī notika mans solokoncerts, tajā viena trešdaļa repertuāra bija garīgā mūzika. Un vēl arī tāds fakts ir manā biogrāfijā - esmu dziedājis solo Ligatnes baznīcā. Tagad jau var stāstīt, ka pēc darba kriminālizmeklēšanas nodaļā, dažreiz auļekšiem skrēju uz Ligatni, lai paspētu uz dievkalpojumu. Skaidrs, ja toreiz *zampolīts* to būtu zinājis, mani izsviestu no darba nekavējoties... Mana sena paziņa bija Ligatnes baznīcas ērģelniece, bet pats biju diezgan lielā nezinā - vai es drīkstu dziedāt baznīcā, jo strādāju taču represīvā *orgānā?* Bet ērģelniece mani pārliecināja: katram cilvēkam no Dieva ir dota kāda dāvana, kāds talants, kas patiesībā viņam nepieder, jo cilvēka nopelna tur nav nekāda. Un tev ir jādalās savā dāvanā arī ar citiem cilvēkiem.

Vai dziedāšu arī Salaspils dievnāmā? Nekad necenšos uzbāzties, bet, ja mani aicinās, tad iešu."

Bet zināms ir arī tas, ka domes jauniešu koris jau ir sācis gatavoties Ziemsvētku musei, kurai tas gatavo speciālu programmu.

DIEVAM - DIEVA, CILVĒKAM - CILVĒKA DARBI

Arī Salaspils luterānu un pareizticīgo draudzes domā par savu dievnamu celtniecību. Pilsētas dome luterāniem ir piešķirusi namu Livzemes ielā 5, bet uz to pretendē arī Šķutāna kungs, un jau divus gadus notiek tiesas darbi. Savukārt pareizticīgo draudzes savu zemes pieprasījumu ir iesniegusi pavisam nesen un dome šo jautājumu vēl nav izskatījusi. Bet, kā saka domes priekšsēdētājs:

tā nav sen būvēto baznīcu plāgiāts modernos materiālos, - šeit ir laikmetīga arhitektūra, kurā reliģiskais kanons ir apvienots ar mūsdienu telpas uztveri. Īpaši jāatzīmē īpatnējais jumts, kura logi telpā radīs interesantu izgaismojumu. Tad - specifisks pacēlums - baznīca it kā atradīsies otrajā stāvā. Pirmajā stāvā būs mācītāja dzīvoklis, bib-

jau tas, ka jūs katru svētdienu ejat baznīcā, apliecinājūs tūciņu. Savā dzīvē esmu pieredzējis daudz nepatiesības, lišķības, izlikšanās. Manas paaudzes cilvēki, droši vien, nekam vairs netic. Ticība nav pērkama vai pārdomāma manta - tā vai nu ir, vai tās nav. Daudzi salaspilieši droši vien zina par manu aizraušanos - es dziedu. Kad Salas-

"Mehānisms ir ļoti vienkāršs. Ja pašas draudzes aktīvi darbosies, tad arī atbalsts būs, bet, ja gaidīs, kad kāds uz paplātes pienešis gatavu klāt, tad nekā nebūs."

Bez šaubām - viss ir Dieva rokās, bet to, kas jāizdzara cilvēkam, neviens cits viņa vietā neizdarīs. □

Inga REČA

